

Ковальчук В.І., студентка 4 курсу
факультету №2 НАВС *Науковий
керівник:* Стельченко О.Г., кандидат
юридичних наук, доцент кафедри
адміністративного права і процесу,
доцент

Права дитини у сучасній Україні

Державна політика у сфері охорони дитинства, забезпечує координацію дій у вирішенні питань, пов'язаних із життєзабезпеченням та розвитком дітей, залученням їх до участі у політичному, культурному і духовному становленні держави, здійсненню заходів щодо виконання Конвенції ООН про права дитини, Всесвітньої декларації про 1, с.45;46].забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей, розробленню і реалізації правових, організаційних та інших заходів, спрямованих на поліпшення становища дітей.

Відповідно до Конституції України, кожна людина (в тому числі і дитина) має:

- 1) право на життя;
- 2) повагу до гідності;
- 3) право на свободу та особисту недоторканість;
- 4) право на недоторканість житла;
- 5) право на секретну переписку, телефонні переговори, телеграфну та іншу кореспонденцію;
- 6) право на невтручання в приватне життя;
- 7) право на свободу пересування, вільний вибір місця мешкання, вільно покидати Україну;
- 8) право на свободу думки та слова, вільне вираження своїх поглядів та переконань;

9) право вільно збирати, зберігати, використовувати та розповсюджувати інформацію усно, письмово або іншим способом.

10) право на житло;

11) право на достатній життєвий рівень;

12) право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування;

13) право на освіту;

На сьогодні в Україні найголовнішими проблемами, які потребують особливої уваги суспільства, є такі порушення прав дітей, як недбале ставлення та злочинні дії по відношенню до малолітніх, а саме примушування до праці і торгівля дітьми.

Законодавство України гарантує цілу низку пільг і допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківської опіки. Разом з тим, соціальне сирітство набирає загрозливих масштабів. Діти України сиротіють, маючи живих батьків: щороку близько шести тисяч дітей залишаються без батьківської опіки. При цьому всиновити чи удочерити тих, хто опинився в інтернаті, можуть далеко не всі українські громадяни через низький рівень матеріального забезпечення.

Забезпечити оптимальні умови життєдіяльності дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, - це ті завдання, які ставлять перед собою дитячі соціально-виховні заклади. У справі виховання та утримання дітей в інтернатах наша держава має певні напрацювання: впроваджуються нові навчально-виховні технології; вихованці інтернату залучаються до навчання у загальноосвітніх школах; при інтернатах створюються міні-підприємства, цехи, міні-пекарні, що частково допомагає вирішити фінансові проблеми, відкриваються профорієнтаційні центри. Проте значна частина дитячих будинків та шкіл-інтернатів має слабку матеріально-технічну базу, потребує ремонту житлових та службових приміщень. Матеріальні потреби дітей адміністрація дитячих закладів змушена вирішувати за рахунок спонсорських коштів, отримати які дуже непросто.

Сучасне законодавство України та відповідні державні програми декларують широкі гарантії захисту та розвитку дитини. Втім, будь-яка діяльність у цій сфері має ґрунтуватися на загальному дотриманні прав людини та прав дитини, чого, на жаль, не відбувається. Це підтверджують й рекомендації Комітету ООН з прав дитини щодо періодичної доповіді України:

Ситуація з правами дитини в Україні все більше підпадає під увагу держави, однак небезпека декларативності намірів залишається. Адже на сьогодні держава, декларуючи системні зміни, не звертає увагу на виконання елементарних завдань і важко йде на співпрацю з громадськістю.

Державна програма адаптації законодавства України до законодавства ЄС визначає «пріоритетним» законодавство стосовно прав дитини.

Отже, проблемою залишаються процедурні механізми захисту прав дитини. Існуюча система державних інституцій, які працюють в інтересах дітей є дуже розгалуженою, але не скоординованою. Досі відсутні

спеціалізовані суди (ювенальна юстиція), відсутній інститут Уповноваженого з прав дитини. Інститут Уповноваженого з прав людини, у свою чергу, не має чітких повноважень щодо захисту прав дитини.